

VLADIMIR MAJAKOVSKI(1893-1930)

Tekstovi Majakovskog predstavnički su tekstovi pjesništva koje svrstavamo u opći pojam književne avangarde. Nastajanje poezije Majakovskog od svojih je početaka vezano za ruski futurizam, zapravo *budetljanstvo* – što je rusko ime pokreta, a pjesnički put što ga je prošao Majakovski sve do svoje smrti karakterističan je za rusku avangardu posebno, ali i za evropsku pjesničku avangardu općenito. Njegov je futurizam upoređivan s talijanskim futurizmom, ali i s njemačkim ekspresionizmom; neke smo osobine njegovih pjesničkih struktura znali usporediti i s pojavama Krležina pjesništva, a govorili su o njemu i francuski nadrealisti. Ono što čini Majakovskog izrazitim predstavnikom avangarde društvena je funkcija njegove poezije. Od prvih tekstova u futurističkim zbornicima pjesništvo Majakovskog polazi od načela estetskoga prevrednovanja ne samo poezije nego i cjelokupne slike svijeta, te se za osporavanje zatečenih pjesničkih struktura u njega vrlo brzo vezuje osporavanje zatečenog morala, etike, a dosljedno tome i društvenih odnosa, pa se ono već zarana razvija u znaku socijalne revolucije koju zaziva dvije godine prije oktobra 1917. proročanskom gestom u poemi *Oblak u hlačama (Oblako b štanah)*. Od načela estetskog prevrednovanja svijeta ne odstupa Majakovski niti u vrijeme kada svoje tekstove namjenjuje masama čitalaca i slušalaca i kad mašta o pravu pjesnika na radio i gramofonsku ploču, nazirući prevladavanje „Gutenbergova doba“ pomac Lukanu! pjesničke komunikacije i prihvaćajući vrijeme „tehničke reproduktivnosti“ (pojam je Benjaminov!) svake umjetnosti, pa i pjesništva. Napor Majakovskog da svoje pjesništvo prenese u prostor širi od komornoga: na tribinu, revolucionarnu estradu, među mase; ovaj napor koji je već ranije znao obilježiti strukturu njegova stiha, također predstavlja avangardni čin. Odlučno napuštajući zasade intimne i komorne lirike, ali uvijek ponovo obnažujući pred čitaocem ili slušaocem svoju vlastitu intimu, Majakovski ne preza pred čitanjem svojih stihova u kabareima (kao što pred time neće zastati ni ciriški dadisti, on piše i crta tekstove ne samo za agitacijske plakate u građanskom ratu nego i reklamne tekstove za sovjetska državna preduzeća, a njegovi „feljtoni u stihu“ postaju kasnije ustaljenim žanrom ruske poezije i publicistike.¹

Suradnja Majakovskog s novom umjetnošću – kinematografijom, ali i pučkom supkulturnom arenom – cirkusom, također svjedoči o pjesnikovoj težnji da napusti začarani krug pjesničke

¹ Vladimir Majakovski, *Poeme i stihovi*, Veselin Masleša, Sarajevo 1983. , str. 6.

tradicije i umjetničke uzvišenosti i osvoji nove estetske prostore u vrijeme kada reditelj Jevrejinov zahtijeva „teatralizaciju života“, a u Šagalovu Vitebsku slikari skupine UNOVIS (Utvrđivanje nove umjetnosti s Malevičem i El Lisickim ozbiljuju lozinku „tragovi su naše palete“ (Majakovski, *Naredba umjetničkoj armiji – Prikaz na armii iskusstva, 1918*). Pripadnost avangardi čitamo zapravo u svakom stihu Majakovskog čak i tada kada funkcionalizira svoju poeziju, stavljajući je u službu revolucije, pa „staje na grlo vlastitoj pjesmi“ (*Na sav glas – Vo ves' golos, 1919-1930*). Poetika Majakovskog rezultira kako iz „laboratorija stiha“ cjelokupne ruske avangarde, prvenstveno pak njezinih „pronalazača“ - Hljebnikova i Kručoniha (potonji je iz svoga programa teško čitljive i bez-smyslene poezije izvodio „škrgutavu njušku Majakovskoga“ , ruski *skrežeščuščaja roža*), tako i iz orijentacije na osvajanje masovnog auditorija kojemu ipak Majakovski nije podilazio, tužeći se često na vlastitu „nerazumljivost“ koju su mu spočitavali i mandatori revolucije i krotitelji ruskoga stiha. U ime avangarde Majakovski je mijenjao rusku versifikaciju: uvodio je sastavljene neobične rime kakve je u nas poznao Ujević, s osloncem na Hljebnikova poigravao se riječima, smatrajući sebe pjesnikom „kalambura“ , bubnjao je kakofoničnim skupinama svojih suglasnika, povodeći se za Kručonihom, razbijao je i grafički svoj stih, nastojeći ojačati semantičko opterećenje svake pojedine riječi, osobito rimovane – i tako gradio svoje „stepenice“ , po kojima je tekst njegove pjesme odmah prepoznatljiv, kao što je u nas grafički izražajan pjesnički tekst A. B. Šimića. Svojim je hiperbolama povezivao Majakovski čovjeka i svemir, a realizirajući metafore ukidao drugu „nezemaljsku“ zbilju koju su prije njega tako uporno nastojali dočarati ruski simbolisti, Aleksandar Blok ili Vjačeslav Ivanov. Pa ipak, suprotstavljajući se ezoteričnoj poetici ruskoga simbolizma, Majakovski je priznavao kako je učio od Andreja Bjeloga, katkada je pronalazio momente pjesničke identifikacije s pjesnicima ruskoga romantizma, osobito s poginulim u dvoboju Ljermontovom, a česta pojava proročanskih i golgotških motiva ne povezuje samo ruskoga pjesnika s Krležom i slikarskim motivima u Ljube Babića ili Stanleya Spencera nego svjedoči ujedno o obraćanju evropske

-4-

avangarde počelima naše kulture, i to ne samo neartikuliranom barbarskom govoru i zaklinjanjima vjerskih sektanata (Hljebnikov) nego i *Evandjelju*, pa i srednjovjekovnim prikazanjima – kao u *Misteriji Buffo* (*Misterija Buff, 1918*), s karakterističnim biblijskim

motivima potopa i Nojeve barke. U tome je smislu Majakovski metatekstualan kao i drugi predstavnici avangarde – da bi se Bog osporio, valja ga najprije ipak označiti!²

Majakovski i „mrtva priroda“

Pjesma *A vi biste mogli?* (*A vy mogli by?*, 1913) objavljena je u karakterističnom ruskom futurističkom zborniku *Trebnik trojice* (*Trebnik troih*) izrađenom prema zamisli jednoga od „začinjavaca“ *budetljanstva*, slikara i pjesnika Davida Burljuka, pa taj zbornik već svojim vanjskim izgledom svjedoči o saradnji književnika sa slikarima. Likovno su, svojim crtežima, oblikovali zbornik braća Burljuci, kasniji projektant *Spomenika III Internacionali* Tatlin, ali i Majakovski koji je i sam najprije pohađao slikarsku školu. Vezu Majakovskoga sa slikarstvom možemo pročitati i u njegovu i u pjesničkom tekstu. Rječnik je pjesme u prvom djelu izričito vezan za slikarski žanr mrtve prirode, „štoviše, konkretnije, mrtve prirode Cezannove (Sezanove) škole“, ali Majakovski ne reproducira samo književnim sredstvima imaginarnu sliku, već iskazuje i svoju pjesničku volju da preoblikuje svakodnevnicu – u prijevodu „radnog dana“ - i transformira svijet, pozivajući „usnama novim“ na oceansku plovidbu, kao što će to, samo nešto kasnije, učiniti Ujević u svom čakavskom *Oproštaju*(1914) od hrvatske pjesničke tradicije. Metafore ove pjesme Majakovskoga osporavaju svakidašnji uobičajeni i ustaljeni život, negiraju svakodnevnicu i proširuju „komorni“ prostor mrtve prirode da bi, zatim, uslijedio karakterističan avangardni izazov ruskom pjesništvu – poziv na sviranje tradicionalnog oblika – „nokturna“ na „flauti oluka“, tj. na tehničkoj napravi koja je karakteristična za gradsku ulicu. Naglašavanje sposobnosti lirskoga subjekta da zasniva na „flauti oluka“ (vi to ne možete – ja to mogu!) pretvara se tako i u poziv na urbanizaciju poezije i uvođenje u pjesništvo predmetnosti savremenoga grada i njegovih zvukova. U pjesmi ne vidimo tako sve do oceana proširenu sliku riblje hladetina na tanjuru, nego i čujemo bubnjanje kapljica vode koja se cijedi niz oluk na ulicu – i to kao muziku budućnosti! Svojim naglašeno urbanim značajem pjesma Majakovskog svrstava se u cijeli niz prvijenaca pjesnikovih koji polaze od gradskog predmetnog svijeta, ali ga ne nastoje reproducirati već ga prelamaju – kao na kubističkim slikama. Vezivanje avangarde za slikarstvo karakteristično je

² Vladimir Majakovski, *Poeme i stihovi*, Veselin Masleša, Sarajevo 1983. , str. 8.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

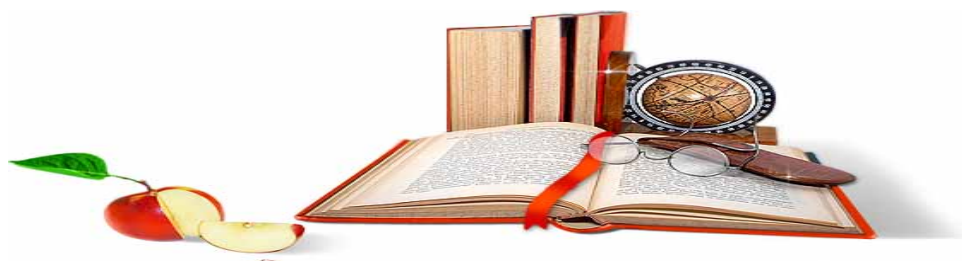
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

